

Grundtvigsk Tidende, Indholdsoversigt 2020

Nummer i højre side er nummer på hæftet i årgangen

Ank, Ingrid: Hvad F... er der sket med Dansk Kirketidende?	1
Ank, Ingrid: Frokost om frække ord i Bibelen - interview med Birgitte Stoklund Larsen og Martin Ehrensvärd	2
Ank, Ingrid: Skal der være større liturgisk frihed?	3
Lis Mærsk Staunstrup: Nej - der er frihed i strammeriet	
Louise Højlund: Ja - bevægelse er	
Kirsten M. Andersen: Både ja og nej - ritualer får os til at det, at det ...	
Ulla Morre Bidstrup: Tja ... - hvad mener vi, når vi siger menighed?	
Ank, Ingrid: Interview med Inge Lise Pedersen - Der er kun 8 møder om året	5
Ank, Ingrid: Hegel kan sige os noget om at leve i en overgangstid - samtale med Niels Grønkjær	8
Balslev, Povl Christian: Ingen fugl uden vinger- fællessangen	8
Balslev-Clausen, Peter: Gudstjenestens sammenhæng - liturgi	3
Baunvig, Katrine Frøkjær: Interessen for Grundtvig har aldrig været større	6
Engelstad, Jakob: Kærligheden er hverken din eller min - interview med Niels Grønkjær	4
Eriknaer, Kirsten: At være professionel - interview med Ulla Thorbjørn Hansen, felt- og beredskabspræst	2
Gottlieb, Katja: Som en forvirret flok sorte fugle - håndskrift / digital kommunikation	1
Gottlieb, Katja: Sammen på en anden måde - online morgensamlinger og webinarer	4
Gottlieb, Katja: Skolen som sted - I skole med Grundtvig	8
Grølsted, Esther: Billeder af det forsvindende - Billedfrisen i Grundtvigs Hus	1
Gudbergsen, Thomas: Hvad døden kan lære os om livet	4
Hvem skal have N.F.S. Grundtvigs Pris 2020?	4
Jessen, Dorte B. og Marie Hyldgaard Kjeldsen: Livet er en uforudsigelig gentagelse	6
Jessen, Peter Neergaard: Se, nu stiger månen - Sig månen langsomt hæver	7
Jul på Store Tuborg	8
Kallesøe, Dorete: Grosbøll i himlen	4
Koed, Hans Krab: De lærerstudierende vil diskutere køn, normer og identitet	5
Krogh Rasmussen, Jacob: På den anden side - forfølgelser af kristne i Kina	3
Krogh Rasmussen, Jacob: Kina er Kina - forholdet mellem Vesten og Kina	3
Krogh Rasmussen, Jacob: Vær som vand - Hong Kongs kirker	5
Krogsdal, Iben: Fire myter om nye salmer	1
Krogsdal, Iben: Kritik af Den Danske Salmebog - teologisk katastrofe	7
Mathiassen, Else: Jeg har haft mange genvordigheder med den knægt - Cathrine Marie	

[Kvinderne omkring Grundtvig]	5
Mathiassen, Else: Sådan sagde Saga - Malene Jensdatter [Kvinderne omkring Grundtvig]	6
Mathiassen, Else: Han så mig lidt klodset ud i mine fine stuer - Constance Leth [Kvinderne omkring Grundtvig]	7
Mathiassen, Else: Jeg vidste godt at livet ville blive både hårdt og omskifteligt - Lise Blicher [Kvinderne omkring Grundtvig]	8
Neumann, Janus: Et stormomsust fartøj med teologisk slagside [Kristendomskundskab 1]	3
Raahauge, Jens: Spejl og vindue - litteratur	2
Rasmussen, Jens: Autorisation og frihed i 1830'erne og 2020'erne - liturgi	2
Ravn, Kim Steen: At tale sandt om de døde - Grundtvigs tale til Rotwitts begravelse	4
Roulund, Peder Kjærsgaard: Bispemagt - tidsbegrænsede embeder	6
Skovmand, Keld: Kristen som Cohen [Kristendomskundskab 2]	3
Spoorendonk, Anke: Fra grænsedragningen i 1920 til Bonn-København-erklæringerne i 1955	5
Thaulow, Vanja: Nyt fra Grundtvig åndline	8
Tornberg, Grethe Kirk: Det kan godt være, vi skal stå på toget ... - teknologi i hverdagen, Interview med Kristina Stoltz og Markus Bernsen	6
Tornberg, Grethe Kirk: Politikerne burde da interessere sig for, at kirken har gode betingelser - interview med Kirsten M. Andersen	7
Tornberg, Grethe Kirk: "Mariehønen Evigglad", Hil dig, Frelser og Forsoner ... perfekt håndværk - N.F.S. Grundtvigs Pris 2020	8
Valentin Jensen, Iben Benedikte: Det går galt, når man tror, at teori er praksis - folkeskolereform	6
Vi står med Højskolesangbogen i hånden	7

Set herfra

Ingrid Ank:	
Tillid er godt, men kontrol er snart lige så billigt	1
I gode hænder	2
Døden er en politisk beslutning	3
Drøm med åbne øjne	4
Kære Morten Messerschmidt	5
Lærken slår igen	6
Den slags mennesker	7
Alle golden retrievere skal have sprøjten	8

Og set herfra

Katja Gottlieb:	
Alle slags træer	1
Fast som en klippe og bred som en strand	2
Hvem sidder der bag skærmen?	3
Før og efter og så videre ...	4
Sten på vejen	5
Noget om at tale samme sprog	6
De ord jeg ikke har. Og de ord vi alle har	7
Stedsans	8

Ord til ord

Bjerre, Henrik Jøker: Gåden er i spejlet - 1. Kor. 13,8b-12	1
Westergaard, Elof: Det er ok at humpe fremtiden i møde - Filip. 2,1-16a	2
Melchior, Jair: Når vi er i den messianske tid ... - 2. Mos. 3,1-14	3
Elholm, Louise Schack: Kaldet til at udfylde sin rolle - Luk 14,25-35	4
Else Kragelund Holt: Kvinden der skulle stenes - Joh. 8,1-11	5
Emborg, Therese Helga: Dine skuldre hænger som hyldebær - Salm. 139,1-12	6
Dahl, Per Arne: Ære være Gud - og mennesket - Esajas 57,14-15	7
Rolsted, Jonas: Antistof - Luk 2,1-14	8

Bøger

Ank, Ingrid: Det ukontrollerbare / Hartmut Rosa	4
Ank, Ingrid: Anna Ancher / Peter Nørgaard Larsen m.fl.	6
Binger, Tilde: Bibelen 2020	8
Christiansen, Helge: Efterskolens praksis under lup - dannende undervisning og samvær / red. Stefan Ting Graf og Ulla Højmark Jensen	4
Christiansen, Helge: Didaktiske revolutioner / Per Fibæk Laursen	7
Christoffersen, Lisbet: Rådene der forandrede folkekirken - og deres forening gennem 100 år / Inge Lise Pedersen	5
Fabricius Møller, Jes: Grundtvigs Kirke / Thomas Viggo Pedersen	7
Koed, Hans Krab: Paulus om identitet - relevant for os i dag? / Troels Engberg-Pedersen	6
Llambías, Pablo: Bibelen 2020	4
Raahauge, Jens: Det er et liv at læse! - Om Forlaget Jensen og Dalgaard	5
Skov-Jakobsen, Peter: For the life of the world / Miroslav Volf og Matthew Croasmun	1
Thusgård, Esben: Tro mod politik / Anders Gadegaard	1
Thøisen, Sanne B.: Og så alligevel - erindringer / Ole Jensen	2

Tudvad, Peter: Kirken, teologien og Det Gamle Testamente / Mogens Müller	3
Yde, Henrik: Livsrusen - en bog om Henrik Pontoppidan / Flemming Behrendt	2

Kort om bøger

Det Danske Missions­selskabs historie 1821-1985 / Harald Nielsen. Kristne i Palæstina - en guide / Leif Westergaard m.fl. Sundhedsapostlen J. P. Müller / Hans Bonde. En plads blandt de lærde - teologiens videnskabelighed til debat / red. Michael Agerbo Mørch	1
Bid i æblet - feministiske præster 1968-50 / red. Birthe Andersen og Lene Sjørup. Religionsretlig lovgivning - Kirkeretsantologi 2019 / red. Lisbet Christoffersen et. al. Det var tider / Peter Mouritzen [Bibelstærk - billedbøger for børn]. Mellem frygt og håb - 18 forfattere og tænkere om eksistens i det 21. århundrede / Bjørg Tulinius og Michael Bach Henriksen.	2
Fra et cafébord i Paris - om venskab ... / Ove Wikström. Kærligheden holder aldrig op / Else Kragelund Holt. Med Gud lever vi uden Gud - Bonhoeffer / Martin Lind. Uortodoks - min vej ud af jødisk fundamentalisme / Deborah Feldman	6
Utilstrækkelig - hvorfor den nye moral gør de unge psykisk syge / Christian Hjortkjær. Grenzland / Grænseland - samtalekort / Dansk Kirke i Sydslesvig	7

Det sidste ord

Christensen, Bodil:	
Det er øjeblikket, der former et liv	1
Det var ikke den bedste tid, det var ikke den lykkeligste, men det var den største	4
Pippilotta Viktualia Rullgardena Krusemynte Efraimsdatter Langstrømpe	7
Svarre, Peter:	
Digital amputation	3
Friktionsløs ferie	5
Kunstig etik	8
Spoorendonk, Anke:	
Mindeår	2
At bo på grænsen	6

Grundtvigsk Tidende, Indholdsoversigt 2021

Nummer i højre side er nummer på hæftet i årgangen

Ank, Ingrid: Kunsten at være selvoptaget - interview med Katrine Weidemann og Julie Damlund - teatret og kirken	2
Ank, Ingrid og Katja Gottlieb: Al den frihed, du drømmer om [Læreruddannelse Herning]	3
Ank, Ingrid: Det er menneskeligt at være krænker	4
Ank, Ingrid: Hegel i vores urolige tid – interview med Niels Grønkjær	6
Ank, Ingrid: Når en lærer letter på arabisk [Alsang i Gellerup]	6
Ank, Ingrid: Ny redaktør på Grundtvigsk Tidende – Grethe Kirk Tornberg	6
Ank, Ingrid: I Gudsriget ler vi ad os selv – interview med Niels Henrik Gregersen	7
Ank, Ingrid: Hvad har poesi med politik at gøre?	7
Ank, Ingrid: Grundtvigsk Forum set i forhold til himmellegemerne – årsmøde med pejlemærker	8
Baunvig, Katrine Frøkjær: Interessen for Grundtvig har aldrig været større [finanslov]	6
Blok Johansen, Martin: Døden i børnelitteratur	2
Brandt-Henriksen, Peter: Den afstandsløse kirkekommunikation	2
Bukh, Sidsel: Undervisning og ånd	1
Bukh, Sidsel: Lærerne må generobre det pædagogiske sprog [lætermøde på Testrup]	5
Bundgaard-Nielsen, Jette Marie: Samskabelse – det fælles menneskelige	5
Christensen, Bodil: Lærer er noget, man bliver sammen med andre	8
Finnerup, Louise Hørlyck: Frit Grundtvigsk Trosfællesskab har set dagens lys på Sydfyn	7
Franch, Hans Nørkjær: De kirkelige retninger anno 2021 – en historisk og aktuel guide	8
Gammelmark, Ida Røikjær: Med Martin A. Hansen på forundringsrejse	6
Greve Rasmussen, Krista Stinne: Nyt fra Grundtvig åndline	3
Greve Rasmussen, Krista Stinne: Nyt fra Grundtvig åndline – version 1.18	8
Illum Hansen, Thomas: Frihed i stof og ånd - Georg Brandes	2
Jensen, Elsebeth: Sjælen i VIA [Læreruddannelse Aarhus]	3
Jensen, Ole: Det doknologiske overskud	7
Kjærsgaard, Anders: Pest eller Corona – historiens gentagelse	3
Koed, Hans Krab: Et fag i splid med sig selv	4
Madsen, Lis: Kernen er den samme på alle adresser [Læreruddannelse Københavns Professionshøjskole]	3
Mathiassen, Else: Det er temmelig længe siden ... - Clara Bolton [Kvinderne omkring Grundtvig]	1
Mathiassen, Else: Grundtvig og jeg havde store planer – dronning Caroline Amalie [Kvinderne omkring Grundtvig]	2

Mathiassen, Else: Hvad er det, min Grundtvig – Marie Toft [Kvinderne omkring Grundtvig]	3
Mathiassen, Else: Svend ville have ham under lægeligt opsyn – Asta Grundtvig [Kvinderne omkring Grundtvig]	4
Mejer Pedersen, Jens: Skoleforskningen bidrager til at skærpe læreruddannelsens selvstændige karakter [UCL læreruddannelse Odense]	3
Nyboe Rasmussen, Knud: Luther og corona - statens nødvendighed	1
Nørgaard, Caroline Holdflod: Læreruddannelsesliv som liv i vid og bred forstand	8
Oettingen, Alexander von: De studerende vælger selv, hvilken lærer de vil være [læreruddannelse UC SYD]	3
Raahauge, Jens: Hjertesprog og modersmål [workshoppen Hjertesprog i Babelshus, I skole med Grundtvig på Gram Højskole]	7
Raun Iversen, Hans: Fornyes kan som flyes kun, hvad gammelt end er til [Grundtvig, folk, kirke]	4
Rydahl, John: Engagement som drivkraft i skolen	4
Rømer, Thomas Aastrup: Det danske firkløver – om modersmål, fædreland, konge og folk	5
Stoklund Larsen, Birgitte: Er kommunen farligere end staten? [samskabelse]	6
Tanggaard, Lene: Dannelse er også at kunne sætte handling bag ord	1
Thaulow, Vanja: Til mine børn [Grundtvigs rimbrev]	5
Tornberg, Grethe Kirk: Vi har sat sangglæden fri [Alsang, fællessang på Frederiksberg]	6
Tornberg, Grethe Kirk: Digitaliseringen har brug for en krop – interview med Kirsten M. Andersen forud for Grundtvigsk Forums årsmøde	7
Tornberg, Grethe Kirk: Uden Grundtvig ingen bog fra mig om socialisme – interview med Pelle Dragsted, N.F.S. Grundtvigs Pris 2021	8
Vedstesens, Erik: Kirken skal selv i kirke [replik til Den afstandsløse kommunikation, hf. 2]	3

Set herfra

Ingrid Ank:	
Det kedelige ved konkurrence [læreruddannelse i Herning]	1
Dum på dansk [lovforslag om trossamfund, dansk oversættelse]	2
Alle siger at frihed er godt	3
Hvordan man opdager, at man er med i et opdragelsesprojekt	4
Gud er svær at samarbejde med	5
Vi må forsvare retten til at krænke	6
Man behøver ikke være privilegeret for at være blind	7
Om religion og holdsport	8

Og set herfra

Katja Gottlieb:	
Et lærestykke til læreren	1
Op fra kælderen	2
Læreruddannelsens Christiania	3
Den ligger, som den er faldet [folkeskolereform]	4
Bare skolelærer	5
Hvad skal Ib med endnu en præstationskarakter?	6
Si'r du måske <i>bitch</i> til din mor?	7
Svaret er 3 x P	8

Ord til ord

Hyldgaard, Kirsten: Det er en synd og skam - 1. Mos 2,21-3,20	1
Bøgh, Nikolaj: Påskens ufattelige drama - Mat 16, 1-8	2
Scheepers, Rajah: In so vielen Sprachen wird Gott in diesem Land gelobt - Ap G 2,1-11	3
Korsgaard, Lise: Lad os overnatte mellem hennabuskene – Høj 5,2-8	4
Bagge, Pernille Vigsø: Ebba væltede på sin elscooter – Luk 10,25-3	5
Junghans, Maria: Var jeg dog blot død i stedet for dig – 2. Sam 13,1-22	6
Rao, Mia Lund: Salige er de, som sørger – Mat 5,1-13	7
Dahl, Hanne: Den himmelske hærske er ikke tavs - Joh 1,1-14	8

Bøger

Andersen, Kirsten: Højskolesangbogen	1
Ank, Ingrid: Genkendelse / Jørgen I. Jensen	1
Christiansen, Helge: Hvad taler vi om, når vi taler om at lære / K. Skovmand og L. Tanggaard	1
Christiansen, Helge: Entreprenørstaten / Sigge Winther Nielsen	5
Garff, Joakim: Skyggerids – 14 sange og salmer ... Kiekegaard / L. Smedegaard Andersen	4
Gottlieb, Katja: Grundtvigske stemmer – podcast fra Grundtvigsk Forum	5
Helms, Jakob: Trehundrede år efter / Augo Lynge	4
Linnebjerg, Vivian: Religionsdidaktik i praksis – dannelse til religiøs myndighed / Kirsten M. Andersen og Lakshmi Sigurdsson	3
Pallesen, Carsten: Oplysning for de oplyste – Hegel / Niels Grønkjær	8
Paludan, Lars: Forfatterskab og folkestyre – K.E. Løgstrups kronikker om nazismen	3
Thaysen, Morten: Den danske gudstjeneste - historie, teori ... / Kristoffer Garne	1
Thaysen, Morten: Skabelse og samskabelse ... / Anne Tortzen, Erling Andersen m.fl.	4
Tudvad, Peter: Forligelsen – teologien i Kierkegaards altergangstaler / N.J. Cappelørn	8
Tunebjerg, Mette: Religionsdidaktik i praksis – dannelse til religiøs myndighed / Kirsten M. Andersen og Lakshmi	3

Yde, Henrik: Nancy / Dennis Kofod	2
Yde, Henrik: 536 / Arne Herløv Petersen	2
Yde, Henrik: Nordisk socialisme / Pelle Dragsted	6

Kort om bøger

En læser bliver til - erindringer / Birthe Rønn Hornbech	2
Menneskene og alt andet / Hans-Jørgen Schanz	2
Forundring, forandring, fællesskab - Grundtvigsk Forum Billund 100 år	2
Kunstarternes forbrødring – skønvirke ... / Mirjam Gelfer-Jørgensen	4
Vestindiske spor – Dansk Vestindien i den koloniale og efterkoloniale litteraturhistorie / Doris Ottesen og Carsten Bach-Nielsen	4
Paulus – grundlæggelsen af universalismen / Alain Badiou, oversat af Karen Holm	5
Den der snyder / Peter Mouritzen	5
Jesus Trip – pilgrimsguide / Poul Joachim Stender	5
Den sete Kirke – festskrift til Carsten Bach-Nielsen / red. Mattias Skat Sommer	6
Kristus – Thorvaldsens statue ... / Margrethe Floryan	7
Bibelske konfigurationer I kunst og kultur / Gitte Buch-Hansen og Jesper Tang Nielsen	7
Min svage tro / Jens Christian Grøndahl	7

Det sidste ord

Thorsen, Anders: Mere fest i konfliktkøkkenet, Mette!	1
Ugens fejl	4
Du gætter aldrig, hvad jeg stemmer	7
Ebbensgaard, Ida: Det levende ord ... eksploderer!	2
Syv stærke sange fra den nye blå	5
Der skal være koldt i kirken	8
Helms, Hans Jakob: Herrens hjem	3
Har døden en istaphånd?	6

Andet

I skole med Grundtvig ... Gram Højskole. Hvem skal have N.F.S. Grundtvigs Pris 2021?	3
Vi står med Højskolesangbogen i hånden. Kloden kalder – samtalekort	6
Grundtvig-leksikon	7
Jeg findes – samtalekort om ensomhed og fællesskab. N.F.S. Grundtvigs Fond opløses	7
I denne søde juletid – guldalderquiz	8
Hvilken indflydelse har Grundtvig haft på det danske skolesystem? - Temanummer, Selskabet for skole- og Uddannelseshistorie	8
Manglende kreditering – forside nr. 7	8

Grundtvigsk Tidende, Indholdsoversigt 2022

Nummer i højre side er nummer på hæftet i årgangen

Andersen, Kirsten M.: Meningen med skolen er ikke nødvendigvis at sætte skolen først [reform i læreruddannelsen, KLM]	3
Ank, Ingrid: Vi vil ikke stå stille ved nogen grav [Grundtvig 150, Struense 250]	1
Ank, Ingrid: De kolde hænder fra Preussen – samtale med Frederik Stjernfelt [Struense]	3
Ank, Ingrid: Ørsted og vaccinenægterne – interview med Lisbet Christoffersen og Niels Henrik Gregersen	4
Ank, Ingrid: Kan folkekirken holde til ærlighed? – Må vi være her? – interview med Liselotte Horneman Kragh og Peter Nord Hansen	5
Ank, Ingrid: Den store klovn – interview med Lone Kølle Martinsen	6
Ank, Ingrid: Ville Grundtvig have lavet nogle andre menneskerettigheder?	8
Ank, Ingrid: Mere Grundtvig for flere penge – referat fra årsmøde 2022	8
Arndal, Lars: Ombord på det sekstusinde rumskib [dannelsesrejse]	2
Bach-Nielsen, Carsten: Der skulle ikke være tvivl om de udøbte børns salighed	6
Fabricius Møller, Jes: Det skidne kildespring – Grundtvig, Struense og trykkefriheden	2
Gottlieb, Katja: Skolen kommer før tro, samfund, kultur – Alexander von Oettingen	2
Gottlieb, Katja: Dannelse og kompetence er ikke det samme	2
Gottlieb, Katja: Lige nu og her – mistrivsel / trivsel – Slotsparkens Friskole	5
Gottlieb, Katja: Skolen skal arbejde med elevernes åndelige udvikling - interview med John Rydahl	7
Gottlieb, Katja: Mennesker og mursten i Nørre Nisum – Majbritt Breum Nielsen og Hilmar Dyrborg Laursen	8
Jensen, Lea: N.F.S. Grundtvig – recept? – undersøgelse seks fynske friskoler	6
Karlsen, Mads Peter: Det er afgørende, at vi forholder os til ... traditionens autoritet	4
Kløvedal, Gurli Marie: Må man digte om Gud? - Eksistensens muld	7
Koed, Hans Krab: Karaktermord på et fag [kristendomskundskab, læreruddannelse]	1
Nyt fra Grundtvig åndline / Jens Wendel-Hansen, Vanja Thaulow, Else Riisager m.fl.	8
Pasgaard, Niels Jakob: Mødet mellem mulden og agurkefrøet [læringsmål, værdighed]	3
Reinholdt Rasmussen, Thomas: Poesi og sprog som teologiens begyndelse og mål	3
Raahauge, Jens: Sjælesmut på fællesskabets hav - Jesper og Jeppe Wung-Sung	4
Støvring, Marie: Grundtvigsk Forum eksperimenterer med folkeoplysning - vil du med? - Gnisten i folkeoplysningen [program]	7
Tanggaard, Lene og Keld Skovmand: Seks teser om dannelse	2
Teglbjærg Kristensen, Johanne Stubbe: ... tro på en anden måde i folkekirken?	2

Thaysen, Morten: Kølige fællesskaber kan sagtens være meningsfulde	5
Thaysen, Morten Fester og Ulla Morre Bidstrup: Hvad gemmer sig bag "Djæv-ordene"? - Forhandlingsretten til debat	7
Thomsen, Søren: Interview i anledning af bogen "Fanget i nuet" (Kristeligt Dagblads debatkonkurrence i 150-året for Grundtvigs død)	8
Tornberg, Grethe Kirk: Andelstanken lever, men den har ikke noget med socialisme at gøre - interview med Bertel Haarder	1
Tornberg, Grethe Kirk: Der er åndelige værdier på bunden af samfundet, teologernes opgave at få hevet dem op - interview med Ove Kaj Pedersen	1
Tornberg, Grethe Kirk: Socialisme findes i mange former - interview med Henrik Yde	2
Tornberg, Grethe Kirk: Tiden kalder ikke på spørgsmål om kølig kontra varm kirke, men om meningsfulde fællesskaber - Louise Højlund Franklin	3
Tornberg, Grethe Kirk: Vi har brug for at sige noget i folkekirken ... lutherske bekendelsesskrifter - interview Anders-Christian Jacobsen	4
Tornberg, Grethe Kirke: Hver gang vi synger en salme eller en højskolesang ... moralsk projekt - Interview med Morten Schuldt-Jensen	5
Tornberg, Grethe Kirk: Det er stadig provokerende at hævde at menneskelivet er historisk ... - interview med Kirsten M. Andersen	7
Tornberg, Grethe Kirk og Ingrid Ank: En ny læreruddannelse er landet - hvordan gik det? - Michael Böss, Alexander von Oettingen og Lakshmi Sigurdsson	7
Tornberg, Grethe Kirk: Munkebevægelsen et kalejdoskop ... privathed og (data)overvågning - interview med Mette Birkedal Bruun	7
Tornberg, Grethe Kirk: En skole med ånd og liv - N.F.S. Grundtvigs Pris til Caroline Holdflod Nørgaard	8
Tornberg, Grethe Kirk: Det etiske blik på naturen - interview med Jakob Wolf	8
Vad, Kirsten, Stine Guldager Holst og Else Riisager: Nyt fra Grundtvig åndline	4
Aaboe Sørensen, Peter: Tonen i livet - Friedrich Nietzsche og musikken	5

Set herfra

Ingrid Ank:	
Hvad laver teologer på læreruddannelsen?	1
Værd at dø for	2
Præstationskulturen er uambitiøs	3
Må Grundtvig være i folkekirken?	4
Radikale Venstre er ikke lige mig	5
Folkekirken er en opgave for voksne	6
Børn på åndsunderstøttelse	7
Hvor kønne hoveder brydes	8

Og set herfra

Katja Gottlieb:

Jeg havde skrevet to ledere ...	1
Som sendt fra himlen	2
Man kan jo ikke måle "lyst"	3
Mon ikke der er fejl i alles fliser?	4
Af børn og fulde folk	5
Så du røgen?	6
Tegn på dannelse	7
Er svaret Grundtvig?	8

Ord til ord

Rohde, Jens: Hvis du siger, du ikke bliver misundelig, så lyver du - 1. Mos 4,1-16	1
Pryds Helle, Merete: Dødens duft - Mark 14,3-9	2
Bock, Mette: Som om verden over - Joh 14,15-21	3
Pia Søtoft: Tager du livet alvorligt? - Luk 14,25-35	4
Julie Damlund: Den, der danser i utide - Præd 3,1-11	5
Jens Smærup Sørensen: Hjertet er allerede sprunget i forvejen - Joh 11,19-45	6
Svend Thorhauge: Hvem er først og størst? - Mat 18,1-14	7
Helen Reingaard Neumann: Bevægelsen fra frygt til fryd - Luk 2,1-14	8

Bøger

Ank, Ingrid: En varm tid / Stefan Hermann	2
Bruhn, Erik Bo og Henrik Yde: Store Nordiske Krig / Dan H. Andersen	4
Christiansen, Helge: Skole uden skældud / Louise Klinge m.fl.	2
Damlund, Julie: Liturgi 1-3 - Grundbog til folkekirkens gudstjenester	8
Franch, Hans Nørkjær: Kirkeretninger i Danmark - Kurt E. Larsen	3
Fischer-Møller, Peter: Den store mand - nye fortællinger om Grundtvig	7
Haarder, Bertel: Fællesskaberne - når polarisering, privatisering ... / Jens Joel	3
Halvorsen, Nicolai: Resonans - en sociologi / Hartmut Rosa	1
Halvorsen, Nicolai: Ind i fællesskabet / Niels Henrik Gregersen	1
Juul, Rikke: Bogen - en selvrådig skabelse / Niklas Rådström	4
Lundager, Hans Jørgen: Kropskultur - idræt, religion og askese / Ove Korsgaard	6
Pedersen, Inge Lise: I tide og utide - lutherske prædikener / Katrine Winkel Holm m.fl.	1

Kort om bøger v. Sarah Jane Høgh Redmond

Dannelse til evigheden / Theodor Jørgensen, red. Niels Henrik Gregersen m.fl.

Naturens lys 1-2 - filosofi og kosmologi / Aksel Haaning

Eden / Stanislaw Lem, ved Judyta Preis og Jørgen Herman Monrad

Grundtvig på norsk 1/2021 / Det norske Grundtvigselskap

Kundskabstræet - personlig nylæsning af Biblen / Aksel Bording

Frihedens ild - filosofiens redning i en mørk tid / Wolfram Eilenberger

Bæreposeteorien m.fl. / Ursula K. Le Guin

5

Balladen om en sang

Weile, Alexander og Ingrid Ank:

Hvad var det dog, der skete? (Den blå anemone)

1

Weile, Alexander:

Tre vers til os alle, ét til censuren (Man binder os på mund og hånd)

2

Ingen pinsefest til Grundtvig [Den signede dag]

3

Nøgne piger ved hver en strand (Du danske sommer)

4

Frygtens frø føget over hegnet (Det haver så nyligen regnet)

5

Kirken af levende stene og uden præst (Kirken den er et gammelt hus)

6

Ikke fin nok til nationalsang (Kong Christian stod ved højen mast)

7

Skændselens bræt (Her kommer fra dybet den mørke armé)

8

Forvandringsrum

Baumgartner, Peter Brandt:

Forvandringsrum - venteværelse

4

Forvandringsrum - kirkerum

5

Forvandringsrum - kirkegården

6

Det sidste ord

Das, Rekha:

Kan Elon Musk ikke bare afskaffe sult?

1

Det er let at kritisere

4

En varm sommer?

7

Kirk, Kristian:

Jeg tror, det er mere nuanceret end som så

2

Kampen mod GPS'en

5

December er håbets måned

8

Sigurdsson, Lakshmi:	
Institut for perlefiskeri	3
Hvor er festsalen?	6

Andet

Tre nye skribenter til Det sidste ord: Rekha Das, Kristian Kirk, Lakshmi Sigurdsson	1
Ny læreruddannelse, Høring på Christiansborg	2
Er du sikker? - samtalekort	2
Da krigen kom til højskolen - Højskolehistorisk Forening om besættelsen	3
I skole med Grundtvig på Askov. Hvem skal have N.F.S. Grundtvigs Pris 2022?	4, 5
Grundtvig lever! og er mere aktuel end nogensinde før. Jeg saa engang et Billede af det Evige / Thure Lindhardt. Grundtvigs betydning - festgudstjeneste i Holstebro	
Valgmenighed med Bertel Haarder. Foretagsmaraton - Grundtvigs efterliv. Grundtvig og kvinderne - performanceforedrag med Else Mathiassen. Grundtvig-Selskabets 75-års jubilæum i Ribe. Hellere højskolesangbog end hat i hånden. Samtalekort	6
Vil du give en gave til arbejdet for det grundtvigske? Hvor er gnisten i folkeoplysningen	7
Varsel om prisstigninger. I denne søde juletid – quiz	8

Grundtvigsk Tidende, indholdsoversigt 2023

Nummer i højre side er nummer på hæftet i årgangen

Al-Naqach, Allaa: Et forsvar for form i den flydende skole	2
Ank, Ingrid: I Sydkorea ved man det, vi glemmer i Danmark – grundtvigsk-præget skole	3
Ank, Ingrid: Interview med Thomas Hoffmann: Moses smadrede også helligskrifter	6
Ank, Ingrid: Interview med Christian Hjortkjær: Mig-mig-mig-generationen	7
Ank, Ingrid: Interview med Lene Tanggaard: Det realistiske forældreskab	8
Ank, Ingrid: Kathrine Richardson: På grund af Grundtvig kan Danmark omstille sig – Årsmøde i Grundtvigsk Forum 2023	8
Ank, Ingrid og Grethe Kirk Tornberg: Natursyn i flertal – Susanne Bjørnbak Sayers	2
Bostrup, Lise: Det danske sprog er det bedste – Grundtvigs sprogpolitik	1
Broadbridge, Edward og Hans Raun Iversen: Hjertet er det skjult kvindelige hos alle Mennesker – Grundtvig, biografi og breve	6
Christoffersen, Lisbet: Hvad betyder det, at noget skal fortolkes "indskrænkende"?	5
Dreyer, Rasmus H. C. og Kasper Støvring: Uden kristendom, ingen forpligtelse ...	7
Greve Rasmussen, Krista Stinne: Nyt fra Grundtvig åndline – Den christelige Børnelærdom, Det er så yndigt at følges ad	4
Høgh, Marie: Åndsfriheden i folkekirken er under pres – kvindelige præster og bibelsyn	5
Julequiz – hvem sagde hvad?	8
Kvamm, Simon: De rum, hvor vi kan komme hinanden i møde ... " N.F.S. Grundtvigs Pris Interview af Sofie Buch Hoyer og Jonas Møller	8
Linde, Amalie Birgitte: Skolerne har glemt demokratiet - grundloven	3
Matthiesen, Rasmus: Sæt skolen fri – I skole med Grundtvig	1
Paludan, Lars: Grundtvig og sekulariseringen i det moderne samfund	1
Pedersen, Paw Møller: Det daglige eksperiment – skolens opgave	4
Prehn, Søren og Joan Rask: Powerkvinde – højskoletanke til Sydstaterne, Olive Campbell	1
Sayers, Susanne Bjørnbak: Døden i blomsterengen (Natursyn)	2
Sayers, Susanne Bjørnbak: Vi beskytter det, vi elsker (Natursyn)	3
Sayers, Susanne Bjørnbak: Sjælens spejl (Natursyn)	4
Sayers, Susanne Bjørnbak: Geleklumper og hippieaber (Natursyn)	5
Sayers, Susanne Bjørnbak: En frydefuld gysen (Natursyn)	6
Sayers, Susanne Bjørnbak: Skadedyr og nytteplanter (Natursyn)	7
Tornberg, Grethe Kirk: Interview med Poul Nesgaard - At fortælle tiden, mens den sker, Mands Minde 2023	2
Tornberg, Grethe Kirk: Mere fest og fejring for det danske demokrati? – grundloven	3
Tornberg, Grethe Kirk: Demokratimusklen skal trænes i Japan – højskolen er træningsstedet	5
Tornberg, Grethe Kirk: Interview med René Offersen: Ytringsfrihed er på én gang principiel ...	6
Tornberg, Grethe Kirk: Her er to spørgsmål i tiden, der ændrer ... forholdet mellem mennesker	7
Vind Rasmussen, Torben: Hvad vil vi have – nyttesamfund eller dannelsessamfund?	2

Set herfra

Ingrid Ank:

Afskaf bare Store Bededag, men genindfør den demokratiske samtale	1
Der skal ikke lyttes, der skal høres	2
Kvindelige præster i Egypten er udsat på ubestemt tid	3
Fire spørgsmål angående diskrimination i folkekirken	4
Indførelse af "aktiv dødshjælp" vil ændre det menneskesyn, vi bygger samfund på	5
Brølet skal have lov at komme ud	6
Kunne Grundtvig have siddet i Etisk Råd?	7
Langt ude med Grundtvig	8

Skolen for livet

Jon Venzel Sønderby: Verden er da farlig	1
Michael Svarer: Hvad vil det sige at have overskud?	2
Jesper Ry Jørgensen: Musikken og opmærksomhedsøkonomien	3
Lars Luplau: Vi skal ikke elske de frie skoler – vi skal støtte dem på trods	4
Lene Tanggaard: Forældre gør det godt – og de har godt af at få det at vide	5
Katrine Fylking: Uden demokrati til lærerne – ingen demokratiske dannelse til eleverne	6
Anneline Larsen: Stærke fællesskaber er afgørende på læreruddannelsen	7
Julie Madsen: Er praktisk arbejde kun noget godt i statsministerens hoved?	8

Ord til ord

Henrik Winther Nielsen: Djævelen er ret uinteresseret i mennesker (Matt. 4, 1-11)	1
Knud Nyboe Rasmussen: Et ord, der får jorden til at gynges under et menneske (Mark. 16,1-8)	2
Laura Daphne Jensen: Drømmebroer og himmelske tårne (1. Mos. 11,1-9)	3
Eva Holmegaard Larsen: Vi der sidder fast i krattet derude (Luk. 15,1-10)	4
Kirsten Nielsen: Mødre og millimeterretfærdighed (1. Kong. 3,16-28)	5
Dorris Ottesen: Alting afhænger af fortegnet (Matt. 6, 24-34)	6
Benedicte Hammer Præstholm: Tror du, hun bliver fyret? (Matt. 25,31-46)	7
Marianne Søgaard: Mørket kom altid ude fra hjørnerne (Joh. 1,1-14)	8

Teologisk Tænkning

Grethe Kirk Tornberg: Interview med Jesper Tang Nielsen – Gud i dag	1
Emil Hilton Saggau: Korsveje i ortodoks teologi – år ét efter Ruslands invasion	2
Marianne Aagaard Skovmand: Et forsvarsskrift fra oldkirken om kvinders åndelige autoritet	3
Ingrid Ank: Interview med Gitte Buch-Hansen – Bibelen er woke	4
Elmo Due og Grethe Kirk Tornberg: Poesi er virkelighed – livsmod	5
Johanne Langkjær Faarup: Optøninger – folkekirken som almen dannelsesinstitution	7
Susanne Bjørnbak Sayers: Det guddommeligt vilde (naturen som det guddommelige)	8

Bøger

Ingrid Ank: Verdensvendt uddannelse / Gert Biesta	1
Hjerimitslev, Hans Henrik: Grundtvigs skolevej / Thorstein Balle	2
Henrik Yde: Rusland – revolution og borgerkrig / Antony Beevor	2
Thomas Høg Nørager: Naturens hellige kraft / Karen Armstrong	3
Svend Thorhauge: Åndsfrihed i det moderne samfund / red. Ove Korsgaard	3
Karin Friis Plum: Guds ord i kvindemund / Else Marie Wiberg Pedersen	4
Jesper Tang Nielsen: Bibelen læst af ... / Ingrid Ank, Søren Holst, Henrik Wigh-Poulsen	4
Sarah Jane Høgh Redmond: Hvidhed / Jon Fosse. Det tredje rige / Karl Ove Knausgård. Tankens glæde / Hans-Jørgen Schanz. Fremtiden er der også i morgen / Kristian Leth. Nådestødet og andre essays / David Bugge. Bibelen genfortalt / Ida Jessen. Dagbøger 1930-32, 1936-37 / Ludwig Wittgenstein. Stjernens time / Clarice Lispector	5
Brinck, Kasper: Højskoler for folket / Ove Korsgaard	7
Lundager Jensen, Laura: Grundtvig og Mynster – fætre og fjender / Jens Rasmussen	8
Pedersen, Inge Lise: Tilsyn i folkekirken / Bodil Abildgaard m.fl.	7
Spoorendonk, Anke: De træer, de drypper endnu – 1864 / Jens Lei Wendel-Hansen	6
Stoklund Larsen, Birgitte: Demokrati har brug for religion / Hartmut Rosa	6
Tornberg, Grethe Kirk: Livskraft / Sørine Gotfredsen	8

Vi burde tale om

Mette Sanggaard: børn og unges mistrivsel – pædagogik byder på modstand	1
Lisbet Christoffersen: bededag afskaffes – hvad helligdage er, bøn, gudstjenesteform	2
Bertel Haarder: synges for lidt i skolerne – aldrig har højskolesangen stået stærkere	3
Jane Mylenberg: Kunst og kultur skal løse samfundsopgaver - møde med kunst og kultur	4
Daniel Toft Jakobsen: tørke i Danmark - sult på Afrikas Horn	5
Mikkel Flyverbom: digitale teknologier kan løse problemer – hvordan vi vil leve og arbejde	6
Anna Bjerre Johansen: økologiske kriser som teknisk udfordring – klimakrise katastrofe	7
Mette Thygesen: fjenden og skurkene – alle liv samme værdighed	8

Fra filologens værksted

Jon Tafdrup: Fra Filologens værksted - indledning	6
Steen Tullberg: Da religionsfrihed blev lagt på loftet – Om Religions-Frihed	6
Stine Guldahl Holst: Et folkemøde på Himmelbjerget – Kong Christian den Ottendes Fødselsdag den 18de September 1840	7
Stine Kyslø Pedersen: Den russiske bjørn brøler i det fjerne - Det Høinordiske Forbund	8

Det sidste ord

Olav Hesseldahl: Hvorfor og hvordan?	1
Hanne Dahl: Når få har for meget og færre for lidt - afskaffelsen af velfærdsstaten	2
Steen Hildebrandt: Fremtidens bæredygtige Danmark?	3

Olav Hesseldahl: Prøv et folkemøde!	4
Hanne Dahl: De unge går ind for aflivning af de gamle – aktiv dødshjælp	5
Steen Hildebrandt: De bør ikke kunne søge ly under ytringsfriheden	6
Olav Hesseldahl: Privat, personlig, professionel	7
Hanne Dahl: Kan vi høre det hellige?	8

Andet

N.F.S. Grundtvigs Pris 2023 – hvem skal have N.F.S. Grundtvigs Pris 2023?	4,5
Grundtvigsk Forum fylder 125 år – og det skal fejres! / Lise Korsgaard	6